

① Řešte kongruenci $3x^2 - 5x + 8 \equiv 0 \pmod{13}$

normujeme: $3 \cdot u \equiv 1 \pmod{13}$

$u \equiv -4 \pmod{13}$

i) $3x^2 - 5x + 8 \equiv 0 \pmod{13} \quad | \cdot (-4)$

$x^2 + 20x - 32 \equiv 0 \pmod{13}$

doplníme na $\square$: $(x+10)^2 - 100 - 32 \equiv 0 \pmod{13}$

$(x+10)^2 \equiv 2 \pmod{13}$

$y^2 \equiv 2 \pmod{13}$

Legendrův symbol: $\left(\frac{2}{13}\right) = -1 \Rightarrow$ kongruence nemá řešení
 $13 \equiv -3 \pmod{8}$

ii) $3x^2 - 5x + 8 \equiv 0 \pmod{13}$

$3x^2 - 18x + 21 \equiv 0 \pmod{13} \quad | :3$

$x^2 - 6x + 7 \equiv 0 \pmod{13}$

← analogicky

Pozn: $x^2 \equiv a \pmod{p}$, pro $\left(\frac{a}{p}\right) = 1$ má 2 řešení, má-li být řešení efektivně pouze pro $p \equiv 3 \pmod{4}$

V příp. $p \equiv 1 \pmod{4}$ lze efektivně určit pouze pro spec. případy

např. $a \equiv 1 \Rightarrow x \equiv \pm 1$, $a \equiv -1 \Rightarrow$ pro g p.k. mod p je $x \equiv g^{\frac{p-1}{4}} \pmod{p}$

②

Určete počet řešení kongruence

$x^2 \equiv 1234 \pmod{2014}$, kde 2014 je prvočíslo

Vypočítáme Leg. symbol: $\left(\frac{1234}{2014}\right) = \left(\frac{2}{2014}\right) \cdot \left(\frac{617}{2014}\right) =$

$\left(\frac{2}{2014}\right) = (-1)^{\frac{2014-1}{8}}$, $\left(\frac{617}{2014}\right) = (-1)^{\frac{617-1}{4}}$, $1234 = 2 \cdot 617$ není třeba ověřovat že 617 je prvočíslo (by Jacobioho symbol)

$\left(\frac{2}{p}\right) = (-1)^{\frac{p-1}{8}}$, snadnější než $\frac{2014-1}{8}$ vypočítáme $2014 \equiv ? \pmod{8}$

$\dots = \left(\frac{2014}{614}\right) = \left(\frac{166}{614}\right) = \left(\frac{2}{614}\right) \cdot \left(\frac{83}{614}\right) = (+1) \cdot (+1) \cdot \left(\frac{617}{83}\right) =$

$= \left(\frac{36}{83}\right) = \left(\frac{6}{83}\right)^2 = 1 \Rightarrow$ kongruence má 2 řešení.
 $166 = 2 \cdot 83$, $617 \equiv 1 \pmod{8}$, $617 \equiv 1 \pmod{4}$

③

Řešte kongruenci $x^2 \equiv 7 \pmod{83}$

Leg symbol: $\left(\frac{7}{83}\right) = (-1) \cdot \left(\frac{83}{7}\right) = (-1) \cdot \left(\frac{-1}{7}\right) = (-1) \cdot (-1) = 1$
 $83 \equiv 7 \pmod{8}$, $7 \equiv 3 \pmod{4}$

$$x^2 \equiv a \pmod{p}$$

$$p \equiv 3 \pmod{4}, \left(\frac{a}{p}\right) \neq 1$$

$$x \equiv \pm a^{\frac{p+1}{4}} \pmod{p}$$

Kongruence tedy má 2 řešení a protože $83 \equiv 3 \pmod{4}$,
jsou tvaru: $x \equiv \pm 7^{\frac{83+1}{4}}$

$7^{21} \pmod{83}$, využijeme algoritmus modulařního umocňování

$$(10101)_2 = 21 = 7^0 \cdot 7^2 \cdot 7^2$$

exp	base	result	last digit of exp
21	7	1	1
10	$49 \equiv -34$	7	0
5	-6	7	1
2	36	-42	0
1	51	41	1
0	...	16	

$$49^2 = (50-1)^2 = 2500 - 100 + 1 = 2401 \equiv -6 \pmod{83}$$

$$2401 : 83 = 29$$

$$\begin{array}{r} -166 \\ 741 \\ -744 \\ \hline -6 \end{array}$$

$$51 \cdot 41 = 41 + 50 \cdot 41 \equiv$$

$$\equiv 41 + 25 \cdot (2 \cdot 41) \equiv$$

$$\equiv 41 + 25(-1) \equiv 16$$

$$36^2 = 3 \cdot 3 \cdot 12 \cdot 12 \equiv 108 \cdot 12$$

$$\equiv 25 \cdot 12 \equiv 300 \equiv 51 \pmod{83}$$

Závěr: řešeními kongruence je $x \equiv \pm 16 \pmod{83}$

4) a) Určete všechna prvočísla p , pro něž je kongruence
 $x^2 \equiv 3 \pmod{p}$ řešitelná

spec. případy: $p=2, p|3$ (tj. $p=3$):
 $x^2 \equiv 3 \pmod{2} \checkmark$ $x^2 \equiv 3 \pmod{3} \checkmark$

$p \neq 2, 3$: kongruence je řešitelná $\Leftrightarrow \left(\frac{3}{p}\right) = 1$

Podle z.k.r.: $1 = \left(\frac{3}{p}\right) = (-1)^{\frac{p-1}{2} \cdot \frac{3-1}{2}} \cdot \left(\frac{p}{3}\right) = (-1)^{\frac{p-1}{2}} \cdot \left(\frac{p}{3}\right)$

$\Leftrightarrow \begin{cases} (-1)^{\frac{p-1}{2}} = 1 \wedge \left(\frac{p}{3}\right) = 1 \Leftrightarrow p \equiv 1 \pmod{4} \wedge p \equiv 1 \pmod{3} \Leftrightarrow p \equiv 1 \pmod{12} \\ (-1)^{\frac{p-1}{2}} = -1 \wedge \left(\frac{p}{3}\right) = -1 \Leftrightarrow p \equiv 3 \pmod{4} \wedge p \equiv 2 \pmod{3} \Leftrightarrow p \equiv -1 \pmod{12} \end{cases}$

Kongruence $x^2 \equiv 3 \pmod{p}$ je řešitelná $\Leftrightarrow p=2, p=3, p \equiv \pm 1 \pmod{12}$

b) Rozhodněte, pro která prvočísla p je $\left(\frac{-5}{p}\right) = 1$

$$p=2, p=5 \text{ x}$$

$$1 = \left(\frac{-5}{p}\right) = \left(\frac{-1}{p}\right) \cdot \left(\frac{5}{p}\right) = (-1)^{\frac{p-1}{2}} \cdot (-1)^{\frac{p-1}{2} \cdot \frac{5-1}{2}} \cdot \left(\frac{p}{5}\right) = (-1)^{\frac{p-1}{2}} \cdot \left(\frac{p}{5}\right)$$

$\Leftrightarrow \begin{cases} (-1)^{\frac{p-1}{2}} = 1 \wedge \left(\frac{p}{5}\right) = 1 \Leftrightarrow p \equiv 1 \pmod{4} \wedge p \equiv \pm 1 \pmod{5} \Leftrightarrow p \equiv 1, 9 \pmod{20} \\ (-1)^{\frac{p-1}{2}} = -1 \wedge \left(\frac{p}{5}\right) = -1 \Leftrightarrow p \equiv -1 \pmod{4} \wedge p \equiv \pm 2 \pmod{5} \Leftrightarrow p \equiv 3, 7 \pmod{20} \end{cases}$

5

Diffie-Hellman systém má veřejný klíč ("sdílené tajné číslo")
pro symetrickou kryptografii

Alice, Bob: dohodnou se na prvočísla p a p.č. $g \pmod{p}$

$$A: a=6, g^a = 5^6 \equiv 8 \pmod{23}$$

$$B: b=15, g^b = 5^{15} \equiv 19 \pmod{23}$$

$$A: K = 19^6 \equiv 2 \pmod{23}$$

$$B: K = 8^{15} \equiv 2 \pmod{23}$$

DLP ... discrete log problem

Vyrobte si po skupinách v Breakout Rooms.